

มาตรการ ฟื้นฟูพื้นที่น้ำท่วมและพืช หลังน้ำลด ในพื้นที่ราบลุ่ม

อ่านข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ลุ่มน้ำท่าจีน

ลุ่มน้ำแม่กลอง

ลุ่มน้ำบางปะกง

พื้นที่ราบลุ่ม ในภาคกลางและภาคตะวันออก

ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำท่าจีน และลุ่มน้ำบางปะกง ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม (Lowland Plains) รวมถึงพื้นที่ ตอนล่าง ชายฝั่ง และบริเวณปากแม่น้ำ จึงมีความเสี่ยงต่อภาวะน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน การระบายน้ำช้า และในบางพื้นที่อาจได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน

1 ผลกระทบที่สำคัญ

น้ำท่วมขังเป็นเวลานาน

- ดินอิ่มตัวด้วยน้ำ การถ่ายเทอากาศในดินลดลง
- ระบบรากพืชขาดออกซิเจน
- อาจเกิดน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน จากการระบายน้ำช้าหรืออิทธิพลจากน้ำทะเลหนุน

การปนเปื้อนและการเปลี่ยนแปลง สมบัติของดิน

- พบตะกอนละเอียด เศษอินทรีย์วัตถุ สิ่งปฏิกูล หรือน้ำเน่าเสียตกค้างในพื้นที่เกษตร
- บางพื้นที่ได้รับผลกระทบจากน้ำเค็มหรือน้ำกร่อย จากอิทธิพลน้ำทะเลหนุน
- ควรตรวจสอบสุขภาพดินและคุณภาพน้ำ ก่อนการฟื้นฟูพื้นที่และการเพาะปลูกครั้งใหม่

ผลกระทบต่อพืชเศรษฐกิจ

- พืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว พืชผัก และไม้ผล อาจได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมขัง
- การขาดออกซิเจนบริเวณราก โรครากเน่า
- รวมถึงผลกระทบจากน้ำเค็มในพื้นที่เสี่ยง

2 มาตรการและแนวทางการจัดการฟื้นฟูพื้นที่ 6 ขั้นตอน

เพื่อให้เกษตรกรสามารถ
นำไปปฏิบัติได้ง่าย

1 สำรวจพื้นที่

- ✓ ตรวจสอบน้ำขัง ตะกอน
- ✓ ความเสียหายของพืช
- ✓ น้ำเน่าเสีย และความเสี่ยง น้ำเค็ม

2 ระบายน้ำ

- ✓ เปิดทางน้ำ
- ✓ สกปรกขุดตื้น
- ✓ ลดระดับน้ำบริเวณ เขตรากพืช

3 อย่ารีบใช้ เครื่องจักร

- ✓ รอให้ดินมีความชื้นเหมาะสมก่อนเข้าสู่แปลง
- ✓ เพื่อลดปัญหาดินอัดแน่น

4 ตรวจสอบดินและน้ำ

- ✓ โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยง
- ✓ ควรตรวจ pH และความเค็ม
- ✓ รวมทั้งพิจารณา ปัญหาดินเปรี้ยวจัด

5 ฟื้นฟูพื้นที่และพืช

- ✓ เพิ่มอินทรีย์วัตถุ
- ✓ ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก
- ✓ ใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน ให้เหมาะสมกับปัญหา (พด.6 / พด.14)

6 ป้องกันครั้งต่อไป

- ✓ ปรับปรุงระบบระบายน้ำ
- ✓ ซ่อมแซมคันดิน
- ✓ ใช้มาตรการอนุรักษ์ดิน และน้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

3 มาตรการทางวิธีกลสำหรับพื้นที่ราบลุ่มและสวนยกทรง

การฟื้นฟูระบายน้ำรอบแปลง และสวนยกทรง

- ✓ ทำจัดเศษวัสดุและตะกอนที่กีดขวางทางน้ำ
- ✓ ปรับปรุงระบายน้ำให้สามารถระบายน้ำออกจากเขตรากพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ✓ ตรวจสอบระดับน้ำในท้องร่องและทางเชื่อมต่อกับระบบระบายน้ำภายนอก (สำหรับสวนยกทรง)

การปรับปรุงและเสริมคันดิน

- ✓ ตรวจสอบคันดินรอบแปลงหรือสวน
- ✓ หากพบการทรุดตัว ร้าวซึม หรือถูกกัดเซาะจากน้ำหลาก ควรซ่อมแซมและเสริมความมั่นคง
- ✓ ต้องไม่กีดขวางทางน้ำธรรมชาติ หรือส่งผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียง

การใช้หญ้าแฝกและพืชคลุมดิน

- ✓ บริเวณคันดิน ขอบระบายน้ำ หรือขอบสระที่มีความเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย
- ✓ ใช้หญ้าแฝกหรือพืชคลุมดินที่เหมาะสมเพื่อช่วยยึดดิน ลดการกัดเซาะ และเพิ่มความมั่นคงของคันดิน
- ✓ เลือกตำแหน่งปลูกให้เหมาะสมกับท้องทางการไหลของน้ำ